

Od početka navale zarobljeno 23.883 Talijana.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 22. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:

R usko i jugoistočno bojište.

Nemo ništa važna.

T alijansko bojište.

Poraz Talijana na južnotirološkoj fronti biva sve to veći. Navala je gradačkog zbara na visoravni Lavarone imala potpuni uspjeh. Neprijatelj je izbačen iz svih svojih položaja. Naše su cele zaposjele Mandriolo i vrhove, što su neoprednostne zapadno od granice od tog vrha pa sve do doline rijeke Astico. Bojna je skupina Njegoje c. i k. Visoki feldmarsala poručnika nadvojvode Karla Franjo Josipa zaustavila liniju Monte Tormen-Monte Maggio.

Od početka navala su uhvaćena 23883 zarobljenika, među njima 483 časnika. Naš pljen broji dosad 172 topa.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. H. Š. r., podmarsi.

Njemački ratni izvještaj.

B erlin, 22. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Z a p a d n o b o j i š t e .

Na zapadu od Nieuporta prodrije je ophodnja naše mornarske pješadije u francuski jarak, razorila je neprijateljske utvrde, te se je povratila s 1 časnikiom i sa 32 zarobljenima momka. Jugozapadno od Givenchy-Gohelle smao zauzeći više redova engleskih položaja u širini po prilici od 2 kilometra; kod toga smo zarobili 8 časnika i 29 vojnika, te smo zaplijenili 4 strojne puške i 3 bacala mina. Neprijatelj je pretrpio sasvim izvanredne krvave gubitke.

Na lijevoj obali Moze uzele su naše cete na juris francuske položaje na izlazima istočno od vrha 304, te su ih sadržale protiv opetovanjih neprijateljskih navalnih. Osim krvavih gubitaka izgubio je protivnik 9 časnika, 580 zarobljenih momaka i 5 strojnih pušaka. Pljen, što smo ga učinili navalom na južnom obronku Mort-Homma, narasao je na 13 topova i 21 strojnu pušku. Ni ovđje nijesu imale nikakvog uspiješnog neprijateljskog pokusa, da opet zauzme izgubljeno zemljište.

Na lijevoj obali Moze više su puta Francuzi uzduž navalijili na naše položaje u okolini kamenoloma i na samome vrhu Vaux. Kod treće im je navale uspijeo ipak da stope u kamenolom. Po noći bila je to-povska djelatnost na obim stranama na citavom bojnom odsjeku, izvanredno žestoka.

Skupine su našli ljetala opetovale i jučer velikim uspijehom napadaju na etapno ljetalište u Dünkirchen; neprijatelj se je

dvojlošac strovalio u more. Stavili smo izvan borbe još 4 ljetala unutar naših redova. Osim toga je oborio nadporučnik Bölkje dva daljnja neprijateljska ljetala, te ih je time oborio dosad 18. Car je promaknuo Bölkje u znak priznanja njegovih zasluga na satnici.

I s t o ē n o b o j i š t e .

Položaj je repromjenjen.

Vrhovna vojna vedstva.

Turski ratni izvještaj.

C a r i g r a d, 22. svibnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na raznim frontama nema ništa važna. 18. tek opstrijevala su tri neprijateljska broda Elarisi. Istodobno je šest neprijateljskih ljetala izbacilo sto bomba. Jedna je osoba ubijena a šest lako ranjenih.

BRZOJAVI.

Rat.

A. u. podmornica potopila grčki parobrod.

T o u l o n, 22. (D. u.) Havasov ured javlja: 18. svibnja bio je potopjen od austro-ugarske podmornice grčki parobrod kreat uglijenom, nakon što se spasio posada na čamcima. 27. je momaka bilo ukrcano na torpednjaku i doveđeno ovamo.

Neprijateljska ljetala nad Kairom.

K a i r o, 22. (D. u.) Službeno. Dva su neprijateljska ljetala bacila 16 bomba, a to većinoma na raspasu četvrt grada. Ubijene su 2 civilne osobe, a 13 ih je ranjeno. Ranjeno je takodje 5 vojnika.

Čestitke Bethmann-Hollwega našoj državi radi uspeha u Tirolu.

B eč, 22. (D. u.) Državni je kancelar Bethmann-Hollweg upravio na našeg ministra izvanrednih posava Burianu slijedeću izjavu: Molim Vašu Prezvaništen neka izvori primiti moju najsrdačniju i najradišniju čestitku na sjajnim usponima austrohrvaške vojske u Tirolu. Da Bog nadari vrijedne čete, koje sigurno svladavaju nadvećene napore u onim neprihodnim planinama sve do daljnog usponjsima i pobedama.

Naš je ministar izvanrednih posava barun Burian izrazio Bethmann-Hollwega u bravočici, kojom mu je odgovorio, najsrdačniju i najiskreniju hvalu na primjenjene čestitkama.

Rumunski glas o bojevima u južnom Tirolu.

B u k a r e š t, 21. „Victorij“ piše: Sutra će proći godina dana sto je Italija stupila u rat. Oni, koji su ga prouzročili, misili su, da je time rat postao opsežniji, ali obzirom na vrijeme, kraj. Danas, nakon godine dana, ne može se više ostražati na drugome dijelu te teorije. Talijani su se borili izvanrednim zavosom i hrabrosti, koju je kod neprijatelja pobudila udvijenje, oni su je

nijemo, no sva su lica odavala izraz napetog ičekivanja. Končno pristup general do mene i upita me:

„Imadite li posebnu ulaznicu ili ne?“

„Kako to mislite?“

Eto gledajte, mi svi, štono sjedimo u ovoj sobi, imamo ulaznicu, no ovde ćemo umrta — on pokaze na druga vrata — sjede oni, koji su došli u nadi, e če se Gregorije Eflimić ipak možda tako ponistiće govoriti s njima. Ima ih medju njima i takovih, koji sjede vec od sinac ovđje, do generala.

Dok je govorio, otvorio su napola rečena vrata i mogla sam zaviriti u sobu, koja je bila već od one, gdje smo mi bili. Bila je prena trpana ljudima, koji su svih izgledali umorni, a mjeseci sjedeli samo na ono malo sjedala, nego i u svim mogućim položajima po tlu: žene sa malenom djecom na prsima, vojnike osobe, svestri, monasi, pristropi seljac i dva redarstvenika. Potonu su svojica sjeli na prazor i upravo polagano jeli kruh i hladno meso. Bez sumnje su odlučili bili, e če se onde posve udmočiti bez obzira na ono ostalo.

Opet je postalo sve tih ozako srušeno, da se vrata zatvorila, i tisina je potrajala kroz nekoliko časova. Da dodje stara ona ženica, koja je bila uvela, i dade mi znak, da potem za njom. No to je bilo oviše za staroga generala, koji je kad mog dolska nagovorio tisu, i on stupi pred nas:

„Ja sam ovđje dulje vremena čekao nego li ona — i pokaže prstom na mene — i ja bi morao prvi da dodje na red.“

moralni bavili i sa nesavladivim poteskoćama. Na koncu konca se ipak ne može reći, da su zapostili znatan dio neprijateljske zemlje. Neprijatelj ih je na više točaka pustio da napreduju, samo da ih dočeka u boljim položajima. Austro-ugarske obrane bijaše strasna. I tu se je polagala vrijednost poznatih 305 em muzara. K tome je nadšlo i iskustvo vojnika, koji su se u Karpatima pobijedono borili. Sadašnji bojevi u Tirolu donijeli su austro-ugarskim četama znatnih uspjeha.

Nizozemski glas o usponjsima u južnom Tirolu

R o t t e r d a m, 21. „Rottterdamche Courant“ piše u svojem vojnom pregledu: Najvažnije vrijesti dostignuti u danas na talijanske fronte. Austro-ugarske su čete opet napredovale. Iz Rima dozajemo, da je talijanska glavna linija u južnom Tirolu bila napustena, te da su se Talijani povukli u položaje za glavnom linjom. Taj se uspjeh ne smije podcenjivati. Na obim stranama granice se nalazi na dosta vrsta utvrda. Od početka rata ogrozavali su Talijani utvrde, sto se nalaze na austrijskoj strani. Danas konac 11. mjeseca rata ne samo da su Talijani bačeni preko granice već su i izgubili dvije najpomaknutije utvrde. Obzirno na teren jest pljen od 61 topova nečuveno velik.

Turski dementi.

C a r i g r a d, 20. „Agence Telegraphique Milli“ javlja: Rusko izvješće od 14. svibnja tvrdi, da su ruske pričute u odjeljenju ruskog domobranstva zauzela u smjeru prama Erzinjanu visoku brdinu, koja voda nad čitavom okolicom u koju smo mi bili jači utvrdili, da je bilo tamo zarobljeno 30 časnika i 365 vojnika, te da su obustavili više naših navalnih u smjeru prama Marmashutina. U toj bitci, koja ju potražila kroz 2 dana, da su tobože ruske čete potpisale Turke, uhivativ nekoliko zarobljenika i zarobivši više topova, 2000 pušaka, mnogo naboja, haruta i inog ratnog materijala. Posto takvih operacija do danas nije na kaukaskoj fronti bilo niti onog dana, niti ikada prije toga, to ni demantirano kategoricki sve tvrdnje ruskog izvješća o tobožnjem zauzeću spomenute breline, o zarobljenju časnika i momčadi i o kakvom pljenju, jer je to sve izmisljeno.

Tobože unistena njemačka podmornica.

B eč, 20. Wolffov bureau javlja: „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ od 25. travnja priopjevi vijest, da je nizozemski parobrod „Sörakarta“ vidio za vojnje mediju Irskom i Schotlandskim otočima, kako je njemačka podmornica bila unistena od neke engleske ribarske ladje. K tom se su prisutne strane javlja, da je nizozemski parobrod „Sörakarta“ bio 15. travnja na veće zaustavljanje zapadno Irsku od neke njemačke podmornice. U njegovo se je bližini nalazio drugi neki parobrod, koji je plovio pod svedskom zastavom, i koji je od podmornice isto dobio znak neka se zastavni: ne mareći da znak plovio je parobrod dalje, te je stao tek nakon sto bijase pogoden lanetom. U čas, kada je hitao bio ispaljen, otvorio je pod svedskom zastavom ploveći parobrod brez vatru na njemačku podmornicu. Premda je ova, da se

„To ne ide tako“, reče žena; primila sam analog, da evo ovu ovđje upistim“.

„Znate li, iko sam. Vi čovječje?“ istisne general briesno. „Idite odatle i kažite Gregorije Jefimiju, da se moram odmati s njim sastati!“

„Ali toga ne smijem, ja moram da činim, što mi je naželeno.“

„Tad ču da je učiniti sam“ — i navali na vrata i otvorili ih, no zauštav je bijaca prijenosnih riječi iz unutrašnje sobe.

„Kako se usudješ raditi proti mojoj nazozima?“ vikao je grijevan jedan glas. „Buduš (Rasputin) je upotrijebio jednu od najsvijetlijih ruskih psovaka, koji radiš proti mojim zapovijedima! Ja sam zaučao, e hoću da govorim s ovom evo ovđje godispodom, a ni skim drugim. Ti ljetna kreatura, koja nema nikakova posla, ti možeš nešto dulje dočekati, ti možeš da čekas do sijutra, ako ja tako hoću!“

„Ali Gregorije Jefimiju!“ prosvidjedao je general.

„Baci napolež pasu tu mrcini, koja se usuđuje da mi privigova — a ti unidji!“

Na pragu se je od sobe pojavila visoka prista Rasputinova, i u onom trenutku, kad je general gurnuo na stranu, povukao me je u drugu jednu sobu, koja je da bila njegova blagovaonica. Bila je to veliko mnoštvo cvijeća i zelenjaa. Uz njega se stajao okruglo stol sa bijelom i crvenim stolnjakom, na kojem se je nalazio samovar, a oko ovoga češće na modrobrijelim tanjuricima, narezane narančice, slador u srebrnoj kutiji te

zaštiti, brzo utorila, ipak bijaša lako pogodjen, ali joj oštětem nije bila oduzeta mogućnost kretnjanja. Istoje se je podmornici 4 dana zatim dogodio drugi slični slučaj kod zapadnog ulaza u engleski kanal. I u tom je slučaju podmornici uspijelo, da se je brzim urojenjem zaštitala pred neprijateljskom vatrom. Podmornica se je vratala čitava u domovinu.

Austro-Ugarska.

Zapovijed našeg vrhovnog vojnog vodstva.

B eč, 22. (D. u.) Stan ratne stampe javlja: Feldmarschal je nadvojvoda Fridrik izdaje sljedeću zapovijed vrhovnog vojnog komanda:

„Njegovo se je Veličanstvo dostojalo da upravi me slijedeću brzjakvu: U priznaje slijajno vodstva Njegovog zbara podjelio sam Svojem pranečaku feldmarsalu poručniku nadvojvodi Karlu Franjo Josipu Svoj red zeljezne krune prvoz razreda s ratnim dekoracijom. Radostni grančem Van oto spomenj u našem dekoraciju, Vam to saopćujem i našem. Vam da poručite svim mojim junakinjama vojskovodjama, koji su doveli do toliko uspjeha, te mojim četama moje najveće priznanje, te moju najtopliju hvalu i pozdrav.

Franjo Josip v. r.

Ta se Previsnja poruka, koja nas napunjuje sve kolike radosti, ima se odmah saopćiti četama.

Feldmarschal nadvojvoda Fridrik.

Njemačka.

Car Vilim primio njemačke pravke.

B eč, 23. (D. u.) Car je Vilim primio jučer predsjednike Reichstaga, gospodske i zastupničke kuće i članove ministarstva, koji su bili po tom pozvani na ručak.

Balkan.

Razmirice između Grčke i entente.

A t e n a, 22. (D. u.) U grčkoj je komori za tražne neki zastupnik razjasnjen o razmiricama, što postoje s ententom. Ministar je Rhalis odvrije, da uvlada nije nipošto odgovoran za neuobičajene, koji ma se ne da izbjegnuti. A te su razmirice samo s toga nekulnerne, jer entanta nije odstupila od osnovne, da prisili Grčku, neka istupi iz svoje neutralnosti, nego hoće da se posluži sa grčkom vojskom. Energične su ministrove izjave bilo pozdravljene od čitave komore odusevđenim odobravanjem.

Amerika.

Amerika i mir.

L o n d o n, 20. „Morningpost“ javlja iz Washingtona dana 18. tek.: Premda se nije, da bi Wilson bio poduzeo ikakvi korak u prilog miru, tvrdi lamo neka dobro obavijestena ličnost, da će Wilson ipak pokusati, da potakne na mir, kada bude osuđen, da će njegova ponuda za posredovanje biti ugodno primljena. Mirovni savez, kojem predsjeduje Taft, kojega cilj u ostalom nije svršetak sadašnjeg rata, već zaprijećen budućeg rata, obdržavat će u Washingtonu skupštinsku, na kojoj će i Wilson govoriti. Wilson će se po svoj

mnogo kolačića i slatkiša. Oko stola bili su stolice i Rasputin je sjeo na jednu od njih iza kako mi je dao bio znak, da je isto učinim. U kuto su manje zametli veliki pišaci stol, pun litova i knjiga. Starac sam nije učinio na mene onoga domaga, koji sam osekvala. Izgledao je, kao da mi je odo predeš godina, visok i mrav, duge crne braće i duge kose, koja mu je dopirala do ramena. Crne crne i puno osobitog nekog izražaja, no mjesu djevoljave na mene onako neobično, kako su mi prije pripovijedali. Naznajnici su bili njegove ruke. Duge i uske, noktovi veliki, tako nečist, kako se jedva dade zamisiti, a dok je govorio, kretao je neprestano s rukama, skravljava ih na prsima ili ih dizao u vis. Obućen je bio u obično odijelo ruskoga seljaka, visoke čizme i kaftan iz najbojnijih i najfinijih platina. I njegova je košulja, u koliko sam mogla da vidim, bila veoma fina. Kad mi je do bio bio znak da sjedjem, naliže čaja u čašu, iz ove na zdjelicu i stane polagano skrati. Najendom mi pruži istu zdjelicu uz jednu jedinu vještinu:

„Pji!“

Pošto nijesam imala ni najmanje volje da pijem ono, što mu je bio preostalo, otklonila sam njegovu ponudu, našto je on namrštio ovre i primijetio:

„Iz ove su zdjelice pili bolji ljudi od tebe, no ako se protiviš, ne marim!“

Nato me upita: „Ti si htjela da se sastaneš sa mnom? Sto mogu da učinim za tebe?“ Ja sam doduše samo siromašan čovjek, no moja mi sudbina katkad daje, da činim drugima dobro. Sto imam da moći moliš?“

prilici dotaknuti svih dogodaja te se očekuje, da će skupština i Wilsonov govor očajati mirovnu propagandu, koja je sada u Americi jača, nego ikada prije. Pitanja unutrašnje politike igraju istu ulogu. Na predsjednik se nemilosrdno navaljuje, neki pokušavaju neutralnost, neki i prema Engleskoj počake takvu odličnost, kao prema Njemačkoj te preprijeći čim prije engleskoj diranju u neutralnu trgovinu. Niže bez važnosti, kada sada izjavljuje najuspjiviji list u državama Nove Engleske, "Springfield Republican", koji je dosada energetično nastupao u prilog alijance i predsjedniku, da može samo mir zaprijetiti diplomatski konflikt sa Engleskom, Odlučano bi ne samo demokratima već i republikanima kada bi se to neugodno pilanje riješilo pred potekom borba za predsjedničke izbore i bi se izborna borba mogla vršiti samo na temelju pitanja unutrašnje politike.

Razni brzozavi.

Berlin, 21. Komprimisna pregovaranja sa strankama u drž. saboru su svršena. Njihov rezultat se sastoji u zajedničkom predloženju građanskih stranaka na porezni odbor. Prema tome se sastojte vojni porez iz poreza od vojnih dohotaka, eige su glavne svrhe već bile javljene, onda iz povišanja posluških pristojbina, iz bilježivanja tovarnih lista, iz poreza na duhan te iz bilježi kod blagovnog prometa. Povišanje posluških pristojbina se sastoji u povisavanju za listove, dopisnice, svećnje, brzozave i telefon; od povisavanja su medju drugim ostvarene posuke u inozemstvu i novinskih brzozava. Kod prvog uručenja od odbora obujeni porez na cigarete biće opel uspostavljen.

Berlin, 21. Zastupnik Wolffovog dopisnog ureda u Ateni javio je da je 19. t. m. Pravni novinskih vjestima srušila se medju vladom i narodnom bankom pregovaranja radi zajma od 100 milijuna. Pregovaranja su dovela do začjelo cilja.

London, 20. "Daily Telegraph" javlja iz New-Yorka: Američki podanik Lynch bježe radi sudjelovanja kod irskog ustanka osudjen od ratnoga suda na smrt te je u petak imao biti usmрten. Na molbu irsko-američkog senatora Gormana, zamolio je predsjednik Wilson englesku vladu, neke odgođi izvršenje osude, da može američka vlast uzeći na znanje utemeljenje osude.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Italija.

U m. 20. Službeni izvještaj od 19.:

U kraju kod Orléana je bilo malenih za napovjedničku okršaju. Između Ečave i doline Terragnolo sušili smo naše protiv Marca i uzduž željezničke pruge. Po tom je preuzeo neprijatelj žestoko optređivanje nosil polozaju na sjevernom obroku brda Pasubio. I ovijte se je moglo ustaviti, da neprijatelj uporebljava naboj s eksplozivnim tanekom i granate s plinovima, koji proizvode eksploziju. U prostoru od doline Terragnolo do gornjeg Astica odvojjava nase čete snažno neprijateljske ofenzive. Suzibili smo napadaj protiv Costona dei Laghi. Na visoravnini Asiago skrili su se s nasmjeno opori naših četa, navale sa strane Millegrob, i fronte Basson-Busa Veyra, a da su bile pripravljene i postupile vrlo zrestkom topovskim paljbenjem. U dolini "Sugana poljaz" neprijetnik. Uz ostalu frontu rasipavao je neprijatelj bez cilja vratna svojih topova. Poduzeo je jučer zornom opsežnu zračnu napad protiv raznih mjeseta u metakoj ravnicu. Bilo je nekoliko zravata u Čindolu i Moravi a skoro nikakve stete. Hidron nastupom naših lejljevaca bili su suzbijeni neprijateljska ljetala, koja su se bila pojavila blizu Vidna i Cesarie.

Java mu izjavila, da ne trebam od njega materijalne pomoći, nego sam samo htjela da ga umolim, neka bi za novine, koje zastupam, ispravljedio. Da li je istina, ebe je Rusija već godinu dana prije navještila bilo Austrougarskoj, da nije bila u tom spriječena.

"Ko te je kazao?" — upita gr.

"Ta u Petogradu se o tom općenito govoriti, odvratit će, „i mnogi kažu, da ste Vi glede toga imali pravo."

"Naravski da sam prav radio!" — odgovori on vidljivo uzrujan. "Sve ove idjotske luke glave, koje su oko cara, žele samo, da dođe do kojekakoških gluposti. Oni misle samo na sebe i na to, kako bi mogli crpiti za sebe korist. Ali rat je zločin, najveći zločin, koji može jedna žena da učini proti drugoj, i vladar, koji naviješta rat, proti je zločin. Ja sam govorio samo istinu, kad sam kazao bio car, da ide u svoju propast, ako se dade nagovoriti, neka započne sa ratom. Ova ženja nije spremljena za rat, osim toga i Bog zabranjuje rat, i ako se Rusija baci u rat, stiče će ju užasne posledice. Kazao sam bilo samo istinu. Radujem se, što mi ste bili vjerovali."

"Ali," dometim, "niti mi može posve da razumim, kako to biva, da u tako ozbiljnim pitanjima uvijek prevladaju Vaše minijenje. Ludi misle, i imadele Vi osobito neku nadmoć nad carem, tako da ga svaki put možete skloniti, neka radi onako, kako Vi hoćete."

"Pa kad bi to i bilo?" — razgnjevi se on. "Svi su ti ljudi psi, koji hoće da raspredaju o meni i o onom, što ja činim. Ja sam samo siromašni

Domaće Vijesti.

Prijave sijena. Puščko općinsko poglavarstvo razglasilo: Daje se javnosti na znanje, da svaki, koji posjeduje sijena mora najkasnije do konca svibnja, o. g. prijaviti kod općinskog ureda u sobi broj 21, točno koliko je sijena do onog dana spravio, koliko glavu velikog goveda poseđuje, te koliko mu sijena treba za njegovu vlastitu porabu.

Tko ne učini propisanu prijavu izgubiti će uslijed toga pravo na sijeno, koje mu treba za vlastitu porabu. — Tvrđavni komesar.

Iz Banovine.

Vise gospodarsko učilište u Zagrebu. Pod ovim naslovom, napisao je prof. Dr. Aug. Langhofer u potonjem broju „Gospodarske smotre“ članak, koji dokazuje potrebu, da se „Vise gospodarsko učilište“ iz Krizevica premjesti u Zagreb. Prijedlog je umjetan, pa ga valja sakavu odobriti i poduprati.

Novi ispitne ustanove za učitelje u Hrvatskoj. Visoka kr. zemaljska viada u Hrvatskoj izjavljuje sastoji se u zajedničkim predloženju građanskih stranaka na porezni odbor. Prema tome se sastojte vojni porez iz poreza od vojnih dohotaka, eige su glavne svrhe već bile javljene, onda iz povišanja posluških pristojbina, iz bilježivanja tovarnih lista, iz poreza na duhan te iz bilježi kod blagovnog prometa. Povišanje posluških pristojbina se sastoji u povisavanju za listove, dopisnice, svećnje, brzozave i telefon; od povisavanja su medju drugim ostvarene posuke u inozemstvu i novinskih brzozava. Kod prvog uručenja od odbora obujeni porez na cigarete biće opel uspostavljen.

Proslava 23. svibnja u Dalmaciji. Danas naročuje se godišnja dana, od kada nam je vjeronamjena Italija navještala rat, o proslavi tog dana u Dalmaciji pise „Hrvatska Kruna“: „Dalmatinski se Hrvati okitile bojnim slavom pod vlastivom likovog oca Božidarom. Njemu bi se moglo reći: „General“, u Tvojem je taboru Dalmacija, te je gotovo svu našu junaci pod njom bore. Njihova je slava i njegova zasluga.

Zar mu da mi se stoga ne odužimo?" Banovina je to učinila počasnivši ga počasnim gradjanstvom govoru u svim većim gradovima. Učini to i hrvatska Slovenija, pa i Test i Rijeka. A Dalmacija, koja mu najviše duguje?

23. svibnja najdostojnije će se proslaviti, ako se sve naše općine s plavim gradom na čelu povede za rodoljubinu Sinjen, te izaberu Božidarovo počasnim svojim gradjanstvom i općinom, a kojekako svoje „Gospodarske“ trgovce i ulice, ostačući usmjereni na željezničku „Signorije“, nazovu slavnim imenima Nj. Visoki Nadvojdove. Eugena, zapovjednika vojske osvetljene protiv Italije, i generala Božidara, imenima tih dvaju junaka, što naše hrvatske sokolove vole putem slave, a našu domaju i bijedni Jadrani obranite od tudjinske pohele.

Iz Slovениje.

Goričke slovenske srednje škole. „Češka komponenta“ javlja iz Olomouca: Ministarstvo za bogoslovje i nastavu odobrilo je, da se u Kromeržišću otvori slovenska gimnazija, kao nadoknada za goričku gimnaziju. Područavanje imalo bi započeti skroši dana. Domalać biće otvorena i slovenska puška škola. Prije rata imali su Slovenske u Gorici tri srednje škole, gimnaziju i dva učilišta, pa joj ministarstvo običalo, da će se te škole ponovno otvoriti, naravski u Gorici. Učiteljstva imala bi doći u Trst.

Iz Srbije.

Razne Vijesti. **Java molba za ranjene Hrvate u Innsbrucku.** Iz Innsbrucka primamo: Naši ranjeni u bojištima naši boreći se, da se naša svrha ujedini javnost u zemlji, da će se uskoriti svršetak rata, a da tajanska vojska ističe u ofenzivi u defanzivu! — Naravski, kad nije drukčije moguće!

Hrvet je sigurnosti vojske u Solunu. Opasak da je Engleska postala glijada, na zahtjev od odaslijanjem daljnjih četa u Solun, traži Hrvet se, da se uskoriti svršetak rata, a da tajanska vojska ističe u ofenzivi u defanzivu! — Naravski, kad nije drukčije moguće!

Hrvet je sigurnosti vojske u Solunu. Opasak da je Engleska postala glijada, na zahtjev od odaslijanjem daljnjih četa u Solun, traži Hrvet se, da se uskoriti svršetak rata, a da tajanska vojska ističe u ofenzivi u defanzivu!

Carinška rastava Ugarsko od Austrije. Pred nekoliko dana objelodano je madjarski list „Az Est“ članak, kojim zagovara carinsku rastavu Ugarsko od Austrije tvrdnjom, da jedino u tome leži madjarska budućnost. Osvrnuti se na tu tvrdnju, rješava gr. Tisza u jednom svom pismu: „Dopustite da k tomu primjeljam, kako ih imade veoma mnogo, koji su protivnog mišljenja i da nisu je ozbiljno teoretsko i praktično zanimanje s tim pitanjem uverjeno, da za zdrav i priordan gospodarski razvoj Ugarske postoji najsigurniji put u održanju zajednickog carinskog područja i jedne takve nagodbe na temelju tog zajednickog carinskog područja, koji se obazire na opravdane interese našome domovine.“

Odcjepanje 5. M. odjela u ratnome ministarstvu. Dosadanji 5. M. odjel ministarstva kome je pripadalo obreće vodstvo zračne plovitve i teške vojnje, razdijeljen je na 1. svibnju 1916. u dva odjela, u 5./L. i 5./M. odjelu. Sadanjem 5./L. odjelu pripada samo izražuju svih u zrakoplovstvo odnosne se poslove: prama tone ograničuje se na sada na 5./M. odjelu samo tekuće vožnje.

prilici, ako čuju, da ih zovem pravim imenom mi, što hoće. Ja mogu s carem da govorim i ne bojim se, kašto se na njega survit sve nevolje, ako me ne posluša. Ja znadem, da mom Zagovoru ovisti život prijestolonskog jedinika (taj je naime upravo u to vrijeme, t. j. u ožujku 1914., kad se vršio ovaj razvoj, bio bolestan) i da bi mogao sve njih smrtni poput ovog komadića hijeba, što ga ovo držim mjestu pristima. Oni hoće da me odstrane, ali oni se ne čene mene riješiti. Grisia će sve ne preživjeti. Odvise samoga toga video, odvise toga madjera. Oni su prisiljeni da ono, što je želim, a ono, što je želim, postoji, pa kad vršim ovaj razvoj, bio bolestan i da bude potražiti i neka joj veli, e i hoće, da bude notas u pomoći ovjedek kod mene. Ni časak prije li kasnije!"

Stala sam ga uveravati, da će mi to biti izvanredno milo.

Raspunet se digne, podje do vratiju i pozove Avdotiju.

"Idi na telefon," — reče joj, „i kaži grofice X. X., neka smesta dodje. Ona mora sama da dodje; ako odgovori koji od sluga, e i hoće, da bude notas u pomoći ovjedek kod mene. Ni časak prije li kasnije!"

Zena je otišla i ja sam čula, kako je zapovijedanjem glasom govorila u telefon. Tad se vrati s riječima:

"Grofica izručuje Gregorija Jefimiju svoje najskromnije pozdrave i javlja, da će doći o ponoći, kako joj bilo noženo."

Ja sam ga stala uveravati, eće to biti moja nevjesta, dužnost, te sam ujedno zamolila toga službenika božić, da mi izjaviti, kako je došao do njine silnog veljkog upliva.

Tako, što kazujem ljudima u brk istinu o njini saminja", odgovorio on brzo. „Ti misliš da, ova omjene dame, koje su na dvoru bane i gospoduru, ne čuju rado što o svojim manama, no veoma se varaš. One su u silnoj ne-

rodoljube, da nam posluži nabožnog, zabavnog i poučnog stilu. Bila poslužila ma i sam s jednim svećenicem, dobro je došla. Tko bi iz nje lijepe naslaganici, a nikad ne čitanici knjiga, koju izvadim na rješenju mjesto stolje: „Poklonjeno braniteljstvu domovine bilo bi mi svakako pred posjetnikom na veči ponosi! Kad bismo stiže vlasnici, da su vlasti u sredini naših mjestih austrijskih zemalja, kamo se odpremaju sami s milim nebom i prirodom. Dobrobitne poslike molimo bezplatno upraviti na: K. u. k. Notreservspital Nr. 1. Abt. 6, Innsbruck, Silgasse 2., gdje je centrala i za ostale odvjeđuje bolnice. Osobljo dobro su došla razna gođa „Prospective“. Molimo i druge hrvatske dnevnike, da otključaju našu prosinu. U ime naših junaka srdačna hvala, a od Boga placa.

Transporti srpskih četa u punom toku. Ruski listovi primaju vijest iz Atene, da je iskravljene srpski četa, koje dolaze iz Kifa u Solunu, punom toku. Četa se dočekivane velikim ovacijama i raspoloženjem u čast časnicima. Francuski generali učuvaju srpske časnice i vojsku, da se odgovarajuće da u obzi u dolazeći dobrodati, dodjeliči c. a. grafickim i pokusnim zavodu u Beču.

„HRVATSKI LIST“ može se kupiti u Venđanju kod prodaje duhana De- beto u vremenu rano ujutro.

Kupujte samo kod onih tvrtka

koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

Sjećajte se Crvenog Križa!

Nemoćni knjigotiskari. Pred malo izdanom naredbom ratnog ministarstva objavljuje se, da u interesu ratne očešćene pripadnici knjigotiskarskog obrta imade naobjave u njihovu obrtu. Beču uređodolito, posto su komplikirane, velike troškove, iziskujuće dostave ponuđenog osobu u decentralizaciji nemoguće. Na poticaj c. k. ministarstva za javne radnje imada se toga radi svrhu ratne očešćene austrijski podanici, pripadnici knjigotiskarskog obrta, koji su prama vojvodjeno izdanju uređodoliti potrebiti izobraževne, prenesti u u c. k. pričuvu bojniču br. II. u. Innsbruck, Silgasse 2., gdje je centrala i za ostale odvjeđuje bolnice. Osobljo dobro su došla razna gođa gođa „Prospective“. Molimo i druge hrvatske dnevnike, da otključaju našu prosinu. U ime naših junaka srdačna hvala, a od Boga placa.

Transporti srpskih četa u punom toku. Ruski listovi primaju vijest iz Atene, da je iskravljene srpski četa, koje dolaze iz Kifa u Solunu, punom toku. Četa se dočekivane velikim ovacijama i raspoloženjem u čast časnicima. Francuski generali učuvaju srpske časnice i vojsku, da se odgovarajuće da u obzi u dolazeći dobrodati, dodjeliči c. a. grafickim i pokusnim zavodu u Beču.

„HRVATSKI LIST“ može se kupiti u Venđanju kod prodaje duhana De-bet u vremenu rano ujutro.

Kupujte samo kod onih tvrtka

koje oglašuju i preporučuju se u „HRVATSKOM LISTU“

Sjećajte se Crvenog Križa!

Ako naručite, i to odmah:

I srečku austrijskog ervenog kriza

I srečku ugarskog ervenog kriza

I dobroti list 3. po st. zem. srečku

iz god. 1880.

I dobroti list 4. po st. ugarske hip.

srečka iz god. 1848.

12 vratjena svake godine, glavni

dobroti €300.000 kruna,

dobijete pravo doigranja na dobitke jedne

turske srećke u iznosu do

4.000 franka posve bavada!

1 tursku srećku 58 mjeseci obroku po kruna 6.

1 po st. po st. srečka aust. zem. kreditilnog zavoda iz god. 1859. 50 mjeseci obroku po kruta 7-50.

1 srečka aust. crvenog kriza, 42 mjeseca obroka

K 2; 2 srečke 42 m. obroka po K 3-90; 3

srečke 42 mjes. obroka po K 5-75.

Potajno obavijesti u

Kreditinom i ekskomplinom društvu

u Puli. Trg Custoza broj 45.

KINO

Crvenog križa

ULICA SERGIA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Divlja ruža

Film 1274 m dug sa predigrrom u 3 čina.

Si Egde Missen u glavnoj ulici.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

ULAZNINA: I. prostor K 1—; II. prostor 40 fil.

Početak u 2:30, 3:40, 4:50 i 7:10.

Obavijesti

Našim srećama

Našmu smjesta premašte, i to u dobru

Općinu. Posluša se, da je hoću smjesta u dočeku.

Tajnik simida najsmjernije pozdravlja bačkušku!

„Briga me za njegove pozdrave!“ prekine ju

Rasputin. „Hoće li dobiti novu općinu ili ne?“

Zaključak gledje toga biti će sjutra podastrati ministru na potpis.“

„Dobro je“, reče Rasputin. Tad se okrene meni: „Jesi li sad zadovoljna. Jesi li vidjela dosta toga, da umozganih pripovedjati svojim prijateljima?“

Ljavia samu, e sam zadovoljna.

„A sad idem! Meni se žuri i ti ne možeš dulje

odzadati. Ja imade na njegove ruke, koje je ispruzile bio prama meni. Znala sam, da od svakoga očekuje, neka mi izbjubi ruke, a pošto je za nje nijesam imala volje, činiti mi se je najzgodnijim, da se svladam, kao da ne vim ispruziti njegovih rukov.“

„Naravski List“ može se dobiti u prodavaonicu

Dinka Širolić u Buzetu.

Uniješavajte muhe da se ne umnožavaju.

Lijepenke za uništanje muha dobivaju se kod Jos. Krmphotić u Puli.